

Motion till riksdagen

1988/89:K631

av Rune Rydén (m)

Fördelningen av prästtjänster

Riksdagen fattade våren 1988 beslut om ny organisation på lokal- och stiftsplanet i svenska kyrkan. I detta beslut ingick riktlinjer för fördelningen av prästtjänster mellan stiftet och inom stiftet. I konstitutionsutskottets utlåtande 1987/88:30 heter det bl.a.:

Konstitutionsutskottet vill erinra om att bakom 1957 års beslut angående ortsindelning vid fördelning av prästtjänster låg en strävan att åstadkomma en såvitt möjligt jämn fördelning av prästtjänsterna mellan olika delar av landet och mellan tätort och landsbygd så att hela befolkningen i görligaste mån skall ha lika möjlighet till prästerlig betjäning. Utskottet anser att denna målsättning även bör gälla för framtiden. Riksdagen bör således uttala att hittills gällande principer för ortsindelning bör vara avgörande vid fördelning av prästtjänster mellan och inom stiftet. Utskottet vill dock erinra om att tidigare fattade beslut genom antagande av den nya prästställningslagen kommer att sakna formell betydelse och att det är stiftsstyrelserna som beslutar om inrättande och indragning av pastoratstjänster.

Självfallet är de komponenter som i tidigare ordning styrde fördelningen av prästtjänster fortfarande i hög grad aktuella. Konstitutionsutskottets formulering har emellertid i det nu pågående planeringsarbetet inför reformernas ikraftträdande väckt osäkerhet.

Bakgrunden till denna osäkerhet är knappast att man gör en radikalt annan bedömning än konstitutionsutskottet, utan den motsägelse som finns mellan det inledningsvis citerade avsnittet och den allmänna grundsyn som präglar reformen. Också den motsägelse som tycks föreligga mellan de två sista meningarna i det citerade avsnittet skapar tveksamhet.

Den nya organisationen på församlings- och stiftsplanen syftar till en mindre fast reglering av enskildheter och ett ökat ansvar för stiftsorganen, bl.a. stiftsstyrelserna. Genom sin kunskap om de enskilda församlingarnas behov, liksom om den samlade situationen för svenska kyrkans arbete i stiftet, skall de fördela de tillgängliga prästtjänsterna. På motsvarande sätt skall svenska kyrkans centralstyrelse svara för fördelningen mellan stiftet. Såväl stiftsstyrelserna som centralstyrelsen har en bred demokratisk förankring med sin bas i församlingarna.

Det nya i synen på hur prästtjänsterna skall fördelas är vetskapen om att de tidigare reglerna, om än riktiga vad gäller den grundläggande fördelningen, inte medgav tillräckliga hänsynstaganden till nya faktorer, t.ex. stor daglig inpendling i ett tätortsområde, säsongvisa variationer genom en omfattande sommar- eller vinterturism, förekomsten av stora sjukhus, kriminalvårdsan-

stalter och militära förband, en omfattande invandring etc. Det bör vara självklart att i dag ta sådana hänsyn vid fördelningen av de prästerliga tjänsterna. Samtidigt har det ute i stiftet ifrågasatts om man kan göra detta mot bakgrund av konstitutionsutskottets uttalande.

Mot. 1988/89
K631

För att trygga de grundläggande intentionerna i de reformer som nu successivt träder i kraft bör riksdagen förtydliga sitt tidigare uttalande. Riksdagen bör klargöra att de tidigare reglerna från 1957 även i det nya systemet bör spela en roll, men att detta inte hindrar de hänsynstaganden till nya faktorer som redovisats här och som spelat en betydelsefull roll i det utredningsarbete som föregått riksdagens beslut.

Hemställan

Med hänvisning till vad som anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om riktlinjer angående fördelningen av prästtjänster.

Stockholm den 25 januari 1989

Rune Rydén (m)